

**Житомирський
державний
університет імені
Івана Франка**

**Тернопільський
національний
педагогічний
університет імені
Володимира
Гнатюка**

**Київський
столичний
університет імені
Бориса Грінченка**

Littera Scripta Manet:

**Нові тенденції у перекладознавстві,
філології та лінгводидактиці у контексті
глобалізаційних процесів**

**Матеріали 3-ї Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів та молодих учених**

Житомирський державний університет імені Івана Франка,
5 листопада 2025 року

Житомир 2025

УДК 81'255:81'42:001.891
Н-76

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету
імені Івана Франка від «28» листопада 2025 року,
протокол № 22*

Рецензенти:

Антонюк Н. М., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Могельницька Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя Державного університету «Житомирська політехніка»;

Соловйова Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

Littera Scripta Manet : зб. наук. пр. за матеріалами 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів та молодих учених "**Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів**" / за ред. Полховської М. В., Борисенко Н.Д., Мосієнко О. В., Лисецької Ю. В. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2025. Вип. 11. 406 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, здобувачів та молодих учених «Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів», яка відбулася 5 листопада 2025 року в Житомирському державному університеті імені Івана Франка в межах відзначення Міжнародного дня науки. Теми доповідей охоплюють лінгвістичну, перекладознавчу та лінгводидактичну галузі.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат,

власних імен, посилань на наукові та літературні джерела, інші відомості відповідають автори публікації.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

©Колектив авторів, 2025

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2025

ЗМІСТ

1. Альошина К. О. Інноваційні технології викладання перекладу з використанням онлайн-платформ і симуляцій	10
2. Анишко С. І. Врахування індивідуальних психолінгвістичних особливостей учнів у процесі вивчення іноземної мови	13
3. Бабенко А. В. Відтворення історичних реалій в українському перекладі роману Дани Шварц "Анатомія. Історія Кохання"	16
4. Баранівська Д. В. Алгоритм укладання електронного словника юридичної термінології на платформі Lexonomy	19
5. Басараб В. С. Emerging abbreviations in English twitter/x discourse: linguistic patterns and functions	21
6. Бесараб Т. А. Особливості присвійного відмінка в англістиці	23
7. Бобер О. О. Власні назви роману Дж. Стейнбека "Of Mice and Men" та способи їхнього відтворення в українському перекладі	26
8. Бобруєнко О. Р. Генеза перекладацької думки: постановка проблеми	30
9. Богач І. А. Англомовна монологічна компетентність старшокласників як об'єкт педагогічних досліджень	33
10. Бойко О. О. Специфіка відтворення синтаксичних конструкцій роману С. Кінга "Керрі" в українському перекладі	35
11. Бондаренко К. Специфіка відтворення граматичних особливостей міжнародних документів українською мовою	38
12. Борецька К. І. Специфіка перекладу пісень в анімаційних фільмах	41
13. Буєвич А. О. Роль перекладу у локалізації цифрового середовища	43
14. Булатова В. С. Особливості та труднощі англо-українського перекладу рекламних повідомлень та слоганів.	46
15. Василенко Є. В. Inner prosody in silent poetry reading: the role of subvocalisation and imagined voice	49
16. Василишин С. В. The Line Between Accuracy and Atmosphere: Translating Forensic Realities in Simon Beckett's the Chemistry of Death and Tess Gerritsen's the Surgeon	51
17. Вовкогон С. В. Linguo-Psychological Foundations Of Conflict Communication	54
18. Вождаєнко М. М. Author's Style in the Self-Help Book How to Set Healthy Boundaries by Chase Hill	55
19. Гайченя В. С. Особливості персонажного мовлення в творах Агати Крісті	58
20. Ганістрат Н. Ю. Мовна політика кечуа: мова як приклад культурної інтеграції	62
21. Гільтай К. О. Стилiстичні та лексичні особливості перекладу протокольних промов у різних культурних контекстах	65
22. Гнатюк Д. Humorous Narrative In Modern American Novels and Rendering It In Ukrainian	67
23. Горбань В. О. The Impact of Artificial Intelligence Technologies on Practice of Literary Translation	70

3. Петрова Н. Переклад юридичних документів: новітні методи та підходи. – Харків: Право, 2020. – 280 с.
4. Сидоренко І. Граматичні особливості перекладу міжнародної документації. – Київ: Наукова думка, 2022. – 112 с.
5. *Istanbul Convention Action against violence against women and domestic violence* (Original) <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/about-the-convention> (дата звернення 05.10.2025)

Борецька К.І.
гр. МАУП-16
Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка
Наук. керівник – к.ф.н, доцент Іванців О.В.

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ПІСЕНЬ В АНІМАЦІЙНИХ ФІЛЬМАХ

У сучасному медіапросторі анімаційні фільми посідають важливе місце у формуванні культурних цінностей, естетичних смаків та мовної свідомості як дітей, так і дорослих. Головною складовою таких фільмів є пісні, які виконують не лише розважальну, а й комунікативно-прагматичну, емоційно-естетичну та характерологічну функції. Саме тому переклад пісень в межах анімаційного жанру набуває особливого значення, оскільки повинен сприяти збереженню художнього задуму, ритміко-мелодійної структури, рими, гри слів, культурних реалій і водночас відповідати віковим характеристикам цільової аудиторії.

Попри велику кількість досліджень у галузі аудіовізуального перекладу, питання відтворення пісень в анімаційних медіа залишається недостатньо вивченим, особливо з погляду взаємодії вербального, музичного та візуального компонентів.

Метою дослідження є висвітлення особливостей англійсько-українського перекладу пісень в анімаційних фільмах, аналіз основних перекладацьких прийомів, націлених на збереження змістової, емоційної, ритмічної та

культурної цілісності оригіналу, а також виявлення особливостей адаптації пісенного тексту до цільової аудиторії.

Переклад пісень є досить складним завданням, оскільки структурні відмінності між мовами часто призводять до розширення тексту, додавання літер, слів і складів, що порушує оригінальний ритм і розмір. Тому для збереження як змісту, так і музикальності необхідна ретельна адаптація. У рамках аудіовізуального перекладу дубляж є найефективнішим рішенням для анімаційних фільмів і серіалів, незважаючи на його високу вартість. У мультфільмах пісні відіграють вирішальну роль: вони характеризують героїв, розкривають наміри та розвивають сюжетну лінію, тому їх точний переклад є надзвичайно важливим [1, с. 187].

Розглянемо приклади з мультсеріалу «Tangled: The Series» («Рапунцель: Нова історія»), а саме пісні «Ready as I'll ever be» («Досягнув я мети»). Дубляж виконано телеканалом «ПЛЮСПЛЮС».

1. «*Ready as I'll ever be*» [3] – «*Вже досягнув я мети*» [2].

У назві пісні спостерігається повне перефразування зі зміною значення. Англійська фраза означає стан готовності, тоді як український переклад вводить поняття досягнення мети, змінюючи первинний задум і акцент. Також помітна зміна часів – від майбутнього до минулого.

2. «*And there is only one answer for me*» [3] – «*За собою спалив я мости*» [2].

Цей приклад демонструє переклад за допомогою фразеологізму, де англійський текстовий фрагмент, що виражає відчуття вимушеного рішення, замінено українською ідіомою. Вона передає відчуття безповоротної дії, що дещо відрізняється від оригіналу.

3. «*Believe me, I know / I've sunk pretty low / But whatever I've done you deserved*» [3] – «*Поганцем я став, та безліч підстав / Свого часу дали ви мені.*» [2].

У цьому пісенному уривку опущено словосполучення «*Whatever I've done*» [3], видаливши пряме посилання на дії мовця. Фрагмент «*But whatever I've done you deserved*» [3] переструктуровано і розширено до «безліч підстав / Свого часу

дали ви мені» [2], що додає елемент мотивованого пояснення дій героя, підкреслюючи їх обґрунтованість.

Строфу «*I've sunk pretty low*» [3] перекладено як «*поганцем я став*»[2], що є прикладом заміни частин мови: дієслово та прислівник *sunk low* виражено іменником *поганець*.

Аналіз перекладу пісень у серіалі «Рапунцель: Нова історія» демонструє, що перекладачі активно використовують стратегії лексичної і граматичної заміни, опущення та додавання. Ці зміни допомагають адаптувати текст до структурних та ритмічних особливостей мови перекладу, зберігаючи при цьому емоційну та тематичну суть оригіналу. Процес перекладу вимагає балансу між лінгвістичною точністю та культурною адаптацією, щоб перекладені тексти пісень зберігали музикальність і комунікативний ефект.

Література

1. Бідасюк Н. Проблема перекладу пісень у кінофільмах. *Філологічний дискурс*. Випуск 5. Хмельницький, 2017. С.186-194.
2. Tangled - Досягнув я мети [Ready As I'll Ever Be]. URL: <https://lyricstranslate.com/uk/tangled-series-ost-dosyahnuv-ya-mety-lyrics.html> (дата звернення 01.10.2025).
3. Tangled – Ready As I'll Ever Be Lyrics. URL: <https://genius.com/Jeremy-jordan-eden-espinosa-zachary-levi-mandy-moore-julie-bowen-clancy-brown-and-cast-tangled-ready-as-ill-ever-be-lyrics> (дата звернення 01.10.2025).

Буєвич А. О.
гр. змАУП-21
Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка
Наук. керівник – к.ф.н., доцент Чумак Г. В.

РОЛЬ ПЕРЕКЛАДУ У ЛОКАЛІЗАЦІЇ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Вступ. Головними характеристиками сучасного цифрового середовища є глобалізація та швидке поширення технологій, що зумовлює потребу в якісній локалізації продуктів з метою забезпечення ефективної взаємодії користувачів із